

PATENTBESVÄRSRÄTTENS DOM

meddelad i Stockholm den 30 november 2010

PARTER

Klagande

Metso Fiber Karlstad AB (patenthavare)

Box 1033, 651 15 Karlstad

Ombud: Hans Furhem, Metso Fiber Karlstad AB

Samma adress

Motpart

Andritz Inc. (invändare)

Glens Falls, New York

Ombud: Awapatent AB

Box 45086, 104 30 Stockholm

SAKEN

Upphävande av patent på: Kontinuerlig kokare, förfarande för drift av kontinuerlig kokare och återföringssystem för kokvätska i en kontinuerlig kokare

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Patent- och registreringsverkets (PRV) beslut den 3 oktober 2007
angående patent nr 0100982-8, se bilaga 1

DOMSLUT

Patentbesvärslagen avslår överklagandet, varav följer att PRV:s beslut att upphäva patentet står fast.

LC

Postadress	Besöksadress	Telefon	Fax	Org.nr
Box 24160	Karlavägen 108	08-783 38 50	08-783 76 37	202100-3971
104 51 Stockholm				

YRKANDEN M.M.

Patenthavaren har yrkat att patentet upprätthålls i ändrad lydelse, i första hand enligt patentkrav 1-19 inkomna till Patentbesvärsrätten den 16 november 2007 och i andra hand enligt en andra uppsättning patentkrav 1-19 inkomna samma datum.

Invändaren har bestridit ändring.

I målet har hållits muntlig förhandling

BAKGRUND*Uppfinningen*

Enligt beskrivningen avser uppfinningen ett förfarande för drift av en kontinuerlig kokare för tillverkning av kemisk massa, varvid driften sker på sådant sätt att en utjämning av kokvätskans alkaliprofil under koket erhålls. En jämn alkaliprofil under hela koket är en av de viktigaste parametrarna för att erhålla en optimal massakvalitet.

I äldre kontinuerliga kokare satsas i huvudsak all kokvätska i toppen på kokaren, varvid mycket höga alkalikoncentrationer i kokarens topp erhålls. Under koket konsumeras alkali successivt, mycket snabbt i början och sedan långsammare, för att i slutskedet nå mycket låga nivåer. Detta medför att koncentrationen av alkali varierar inom ett mycket stort intervall under koket, vilket ger olikformigt kokresultat ned genom kokarens zoner.

Den senare utvecklade MCC-tekniken (Modified Continuous Cooking) innebär att satsningen av kokvätska delas upp i flera steg så att en viss del sätts till impregneringszonen, en viss del till kokzonen och en viss del till motströmszonen, vilket medför en utjämning av alkaliprofilen i koket. Trots detta kan relativt stora variationer förekomma i alkalikoncentrationen före och efter satsningen av resterande mängder i kokaren.

För att ytterligare utjämna alkaliprofilen under koket kan man tillämpa mycket höga vätske-ved-förhållanden i impregneringskärl och i kokzon

enligt den s.k. Compact-Cooking-metoden. Härigenom kan koncentrationen av alkali i kokvätskan reduceras, samtidigt som en stor mängd alkali finns tillgänglig totalt sett i kokvätskan under den initiella och snabba neutraliseringsprocessen.

För att utjämna alkaliprofilen har vidare olika förslag på alkalijustering under koket framförts. Exempelvis kan justeringscirkulationer tillämpas, där en viss mängd kokvätska dras av från kokaren och återförs till kokaren efter alkalijustering. Alternativt kan avdragen kokvätska helt eller delvis ersättas med spädvätska vid återföringen till kokaren. Olika kombinationer av alkali- eller spädvätskeförhållanden som ersättning för avdragen kokvätska har använts, beroende på typen av kokprocess och vedråvara.

Det traditionella sättet för utjämning av alkaliprofilen är således att använda ett flertal tillsättningspositioner för vitlut. Detta medför avdrag av relativt stora mängder kokvätska vid flera lägen hos kokaren, vilket kräver finslitsade silar och därmed försvårad cirkulationskapacitet. Man har även försökt att använda motströmskokning, vilket försämrar körbarheten av kokaren.

Enligt uppfinningen har man funnit att väsentligen hela vitlutssatsen kan satsas i början av koket, varefter minst två avdrag av kokvätska görs på olika höjd i kokaren. Dessa avdrag återförs till kokarens övre del i en position över den första avdragspositionen och blandas med den tillförda flisen så att ett högt vätske-ved-förhållande uppnås. Härigenom erhålls en mycket jämn alkaliprofil under koket utan behov av alkalijusteringspunkter.

Enligt uppfinningen erhålls även en förenklad kokprocess genom att behovet av finslitsade silar samt komplicerade cirkulations- och centralrörsarrangemang för återföring av avdragna vätskor reduceras på grund av det erhållna höga vätske-ved-förhållandet. Vidare resulterar uppfinningen i att trots den initieellt höga konsumtionen av alkali vid kokets början så sjunker inte alkalikoncentrationen lika mycket relativt sett på grund av det höga vätske-ved-förhållandet.

Vid förfarandet enligt uppfinningen etableras minst tre kokzoner i kokaren, vilka zoner är avdelade genom minst två avdragspositioner, varifrån avdragna kokvätskor återförs till kokarens topp. I varje kokzon etableras en viss uppehållstid, varvid en kortare uppehållstid är aktuell i kokets första skede och längre tider under kokets senare del.

Den mängd alkali, som erfordras för koket, satsas till övervägande del till impregneringen och/eller till kokzonen genom att t.ex. vitlut satsas till kokarens topp eller till överföringen från impregneringen.

Enligt uppfinningen styrs vätske-ved-förhållandet ner genom de tre kokzonerna på sådant sätt att successivt minskande vätske-ved-förhållanden erhålls. Genom att kokvätska avdrages från slutet av varje delkokzon och återcirkuleras via pumpar till början av den första delkokzonen så erhålls ett successivt minskande vätske-ved-förhållande, då ingen ytterligare vätska tillförs dessa zoner.

Patentkraven enligt förstahandsyrkandet innefattar krav 1-19, där det självständiga kravet 1 har följande lydelse :

Förfarande för drift av en kontinuerlig kokare för tillverkning av kemisk massa, vilken kokare har en topp till vilken matas en blandning av flis och kokvätska, och varefter i kokaren upplöst massa matas ut i kokarens botten

- att mellan kokarens topp och botten görs ett antal, n , avdrag för kokvätska på olika höjd i kokaren, med första avdraget, sett relativt övriga avdrag, anordnad överst i kokaren, och där n är minst 2,
- att flisen passerar ett antal, $(n+1)$, behandlingszoner ned genom kokaren, med första behandlingszonen, sett relativt övriga behandlingszoner, anordnad i en övre del på kokaren och företrädesvis överst i kokaren, och mellan behandlingszonerna görs nämnda avdrag,
- att uppehållstiden på flisen i behandlingszonerna ligger i intervallet 10-120 minuter mellan avdragen, k ä n n e t e c k n a t av
- att kokvätska som dras av från nämnda antal n avdrag återcirkuleras till kokarens övre del i en position över den första avdragspositionen för att där uppblandas med tillförd flis och i samverkan med mängderna som dras av regleras så att vätske-ved-förhållandet successivt minskar mellan behandlingszonerna och ned genom kokaren.

Patentkraven enligt andrahandsyrkandet innefattar krav 1-19, där kraven 2-19 är identiska med förstahandsyrkandet och det självständiga kravet 1 enligt förstahandsyrkandet dels saknar parentes runt bestämningen "n+1" i den andra att-satsen, dels har kompletterats med följande bestämning vid kravets slut :

samt att kortare uppehållstid i behandlingszonerna är aktuellt i kokets första skede, samt de längre behandlingstiderna under kokets senare del.

Det överklagade beslutet

Patentverket har efter invändning bedömt att uppfinningen enligt då gällande patentkrav avseende en kontinuerlig kokare saknar nyhet, samt att uppfinningen enligt då gällande patentkrav avseende återföringssystem för kokvätska för en kontinuerlig kokare saknar uppfinningshöjd och har därmed upphävt patentet.

Känd teknik

Vid överklagandet har parterna endast diskuterat en av de tidigare anförda skrifterna, nämligen US 3 434 920 (skriften D6).

Parternas grunder och utveckling av talan

Patenthavaren har till grund för sin talan anfört att man har avstått från både patentkrav som avser anordning och patentkrav som avser återföringssystem samt har framhållit att de gällande patentkraven avseende förfarande för drift av en kontinuerlig kokare har nyhet och uppfinningshöjd.

Invändaren har gjort gällande att uppfinningen enligt patenthavarens förstahandsyrkande saknar såväl nyhet som uppfinningshöjd, medan patentkraven enligt andrahandsyrkandet saknar stöd i ursprungligen ingivna handlingar och inte ger bestämd uppgift om vad som söks skyddat, samt saknar nyhet och uppfinningshöjd.

Patenthavaren har utvecklat sin talan enligt följande.

I den anförda skriften D6 kan den däri beskrivna kokaren inte anses innefatta tre behandlingszoner med successivt minskande vätske-ved-förhållande. Den nedersta zonen under slutavdraget 61 får av fackmannen betraktas som en späd-, kyl- och tvättzon enligt konventionellt synsätt. Huvudsyftet med detta avdrag från silarna 61 är att dra av slutgiltigt förbrukad kokvätska till återvinning.

I den mån en kokzon etableras lokalt vid slutavdraget 61 så är detta inte en behandlingszon som har längre uppehållstid än i den föregående behandlingszonen. Enligt D6 satsas vitluten/alkalit via ledningen 68 till återföringsledningen 40, vilken leder flödet via tillförselledningar 41 till början av impregneringszonen 39. I denna impregneringszon etableras ett lägre vätske-ved-förhållande än vad som sedan etableras i den efterföljande kokzonen 42, där man har en förstärkt vätske-cirkulation. Således medför detta en dramatiskt annorlunda alkaliprofilering i kokaren, där alkalit sätts till en första impregneringszon med ett relativt sett lägre vätske-ved-förhållande, vilket ger en hög alkalikoncentration, och efter denna zon ökas vätske-cirkulationen och vätske-ved-förhållandet. Detta är väsensskilt från den teknik som innefattas i patentkravens formulering.

Vidare är den i patentkravet angivna regleringen av vätske-ved-förhållandet till successivt minskande värden, vilket av invändaren uppfattas som otillräckligt beskrivet, en självklar följd av att vätska dras av i olika åtskilda positioner i koket och återförs till en position i början av koket. Ett sådant avdrag med återföring högre upp i kokaren medför att vätske-ved-förhållandet reduceras i nedanförliggande behandlingszoner.

Kokaren enligt D6 innefattar sålunda :

- en första impregneringszon 39,
- en övre kokzon 42,
- en undre kokzon 46,
- en tvätt- och kylzon 47.

Det är således felaktigt att hävda att dessa fyra zoner, eller ens tre av dessa, är att betrakta som delar av en kokzon. Endast två av dessa zoner, 42 samt 46, är behandlingszoner i koket.

I impregneringszonen 39 är syftet att svartlut och vitlut ska tränga in i flisbitens kärna och inte förbrukas under inträngningen då temperaturen inte är tillräckligt hög.

Zonen 47 är en kylzon där koket ska avbrytas. Förbrukad kokvätska (svartlut) dras av vid avdragspositionen 61 och satsas delvis till början av impregneringszonen 39 samt delvis till återvinning via en flashtank 55. Ännu inte förbrukad kokvätska dras av vid avdragspositionen 44 och satsas till början av kokzonen 42.

Vidare ska framhållas att:

- D6 inte avser en teknik för att utjämna alkaliprofilen ”under koket”.
- D6 inte har två avdragspositioner för kokvätska utan en för kokvätska (sil 44) och en för svartlut (sil 61).
- Avdragen kokvätska (sil 44) samt svartlut (sil 61) inte ”återcirkuleras till kokarens övre del i en position över den första avdragspositionen” utan till två olika positioner (början av kokzonen 42 respektive före impregneringszonen 39). Uttrycket ”en position” avser sålunda *en och samma* position.

Kokaren enligt D6 må rent konstruktivt ha två avdragspositioner 44 och 61, vilket är anledningen till att anordningskraven har dragits tillbaka. Patentkraven avser numera endast ett förfarande, där syftet är att etablera en jämn alkaliprofil under koket. Det finns inte någon antydning i D6 om att föregripa syftet med en jämn alkaliprofil under koket. I D6 visas endast en teknik med en uppvärmningszon i den första kokzonen 42 och därefter sker koket i en avslutande kokzon 46 utan cirkulationer.

Invändaren har utvecklat sin talan enligt följande.

Enligt en indikation i PRV:s beslut skulle förfarandet i dåvarande kravet 15 vara patenterbart. Härvid menar man att det som skiljer förfarandet enligt nämnda krav från förfarandet enligt D6 är att mängderna som dras av och återcirkuleras medvetet regleras så att vätske-ved-förhållandet minskar mellan behandlingszonerna ned genom kokaren. Patentet under invändning innehåller inte någon diskussion om denna reglering eller hur den ska genomföras. En fackman får således inte veta hur den uppgivna patentmotiverande regleringen ska

vara beskaffad. Det finns därmed inte någon grund för annat än en mycket bred tolkning av kravets särdrag ”regleras”. Betydelsen av nämnda särdrag är således endast att ge en för ett förfarandekrav lämplig aktiv form åt den omständigheten att vätske-ved-förhållandet minskar. Som framgår av D6, exemplet i spalt 6, genomförs förfarandet enligt nämnda skrift på ett sådant sätt att vätske-ved-förhållandet minskar. Således regleras, i kravets mening, även i D6 mängderna som dras av och återcirkuleras på ett sådant sätt att vätske-ved-förhållandet minskar.

För det fall rätten skulle finna att förstahandsyrkandet uppvisar nyhet, framhålls att uppfinningshöjd saknas. Med särdraget ”regleras”, vilket skulle vara det enda patentmotiverande särdraget i förstahandsyrkandet, löses inget problem utöver vad som framgår av D6. Redan i D6 är mängderna som dras av och återcirkuleras sådana att vätske-ved-förhållandet minskar ned genom kokaren. Den i patentkraven angivna regleringen har således ingen teknisk effekt utöver vad som är känt genom D6.

Beträffande andrahandsyrkandet har dessutom patentkravet genom den gjorda ändringen kommit att omfatta något som inte framgick av ansökningsen när den gjordes. Den tillagda bestämmelsen ”där kortare uppehållstid i behandlingszonerna är aktuellt i kokets första skede samt längre uppehållstider under kokets senare del” avser en specifik föredragen utföringsform, som med hänvisning till figur 1 diskuteras på sid. 5-7 i beskrivningen. De ändrade patentkraven utgör således otillåtna generaliseringar i förhållande till vad som anges i grundhandlingarna.

Vidare är ökande uppehållstider i på varandra följande behandlingszoner i en kokare en helt konventionell lösning som inte tillför något patenterbart. Exempelvis följs i D6, spalt 4, en impregneringszon med uppehållstiden 15 minuter av en kokzon med uppehållstiden 30 minuter samt en kokzon med uppehållstiden 2,5 timmar.

PRV:s bedömning beträffande uttrycket ”kortare behandlingstid .... är *aktuellt*” enligt andrahandsyrkandet är att uttrycket är oklart och kan innebära att den införda bestämmelsen är valfri. Redan det att uttrycket är oklart medför att andrahandsyrkandet inte kan beviljas. Skulle

uttrycket i sig befinnas klart innebära likväl valfriheten att ingenting tillförs bedömningen av andrahandsyrkandets uppfinningshöjd.

Enligt den i D6 angivna tekniken omfattar den däri beskrivna kokaren tre behandlingszoner, vilka tillika är kokzoner, åtskiljda av avdragspositionerna 44 och 61. Eftersom vätska dras av från zonerna utan att någon ny vätska tillförs till respektive zon, minskar vätske-vedförhållandet mellan zonerna ned genom kokaren. Avdragen vätska återförs till kokarens toppparti där den blandas med flisen.

DOMSKÅL

Det problem, som uppfinningen avser att lösa, är att erhålla en mycket jämn alkaliprofil under koket i en kontinuerlig kokare för massaframställning, utan behov av ett antal alkalijusteringspunkter.

Lösningen enligt uppfinningen innebär att i en kokare, där en blandning av flis och kokvätska satsas till kokarens topp, görs minst två avdrag för kokvätska mellan kokarens topp och botten på olika höjd i kokaren, vilka avdrag återcirkuleras till kokarens övre del ovanför den första avdragspositionen medan flisen passerar minst tre behandlingszoner ner genom kokaren, där avdragen görs mellan dessa zoner, varvid vätske-vedförhållandet successivt minskar mellan behandlingszonerna och ned genom kokaren.

Frågorna om vad som framgick av ansökan när den gjordes samt om bestämda uppgifter om vad som söks skyddat

I patentkravet 1 enligt andrahandsyrkandet har bestämmelsen om att kortare uppehållstid "är aktuellt i kokets första skede, samt de längre tiderna under kokets senare del" hämtats från beskrivningen sid 5, rad 24-25, där en utföringsform enligt figur 1 beskrivs. I den införda bestämmelsen i kravet 1 "kortare uppehållstid i behandlingszonerna är aktuellt ..." har dessutom uttrycket "i behandlingszonerna" tillfogats, vilket inte framgår av nämnda textställe i beskrivningen.

Patentbesvärsrätten finner att nämnda bestämmelse, som visserligen anges i samband med beskrivningen av utföringsformen enligt figur 1,

inte kan tolkas som specifik för just denna utföringsform eller tillämplig endast i detta sammanhang. Den i andrahandsyrkandets patentkrav 1 införda bestämmningen beträffande uppehållstider kan därför inte, såsom invändaren gjort gällande, anses utgöra någon otillåten generalisering av vad som angivits i ursprungligen ingivna handlingar.

Det tillagda uttrycket ”i behandlingszonerna” i ovan nämnda bestämmning får anses indikera att den tillagda bestämmningen om uppehållstider avser per behandlingszon, vilket inte explicit framgår av det angivna textstället i beskrivningen. Med hänsyn till det som anges i beskrivningen på rad 20 och rad 22-24 omedelbart före det i patentkravet införda textstället får dock det tillförda uttrycket beträffande behandlingszonerna anses ha erforderlig motsvarighet i beskrivningen. Uttrycken ”i kokets första skede” resp. ”under kokets senare del” får därmed anses avse behandlingszoner under kokets tidigare delar och behandlingszoner under kokets senare delar. Bristande motsvarighet i ursprungligen ingivna handlingar för den tillfogade bestämmningen enligt andrahandsyrkandet kan därmed inte anses föreligga.

Vidare får uttrycket ”är aktuellt” i ovan angivna bestämmning för fackmannen anses innebära att kortare uppehållstider gäller i tidiga behandlingszoner i koket och längre uppehållstider gäller i senare behandlingszoner i koket, inom det i kravets ingress angivna tidsintervallet. Avsaknad av bestämda uppgifter i patentkravet kan därmed inte anses föreligga.

Något hinder att upprätthålla andrahandsyrkandet i den angivna utformningen föreligger således inte på dessa grunder.

Frågan om nyhet

I den anförda skriften D6 beskrivs ett förfarande för framställning av kemisk massa i en kontinuerlig kokare, vilken innefattar en toppdel, till vilken matas flis och kokvätska, en bottendel där upplöst massa utmatas, två avdragspositioner (44, 61) på olika höjd i kokaren, där avdragna vätskor återförs till kokaren, samt angivna behandlingszoner (42, 46), som avgränsas av avdragssilarna.

Det som skiljer förfarandet enligt patentet, sådant det framgår av förstahandsyrkandets patentkrav 1, från förfarandet enligt D6, är främst uppgiften att kokvätska "... regleras så att vätske-ved-förhållandet successivt minskar mellan behandlingszonerna". I D6 finns ingen explicit uppgift om förhållandet mellan vätska och ved i de olika behandlingszonerna.

Förfarandet enligt patentkravet 1, både enligt det som yrkas i första hand och det som yrkas i andra hand, har således nyhet i förhållande till D6.

Frågan om uppfinningshöjd för förstahandsyrkandet

Syftet med uppfinningen enligt patentet är att vid kontinuerlig kokning av kemisk massa erhålla en mycket jämn alkaliprofil under koket utan behov av alkalijusteringspunkter. Härmed erhålls en optimal massa-kvalitet (jfr beskrivningen sid. 3, rad 26) och undviks olikformigt kokresultat (jfr sid. 1, rad 17). I D6 anges syftet med förfarandet vara att cirkulera upphettad kokvätska från en kokares lägre del till en övre behandlingszon i uppvärmningssyfte och därmed uppnå en enhetlig produkt med väsentligen ingen variation i den erhållna produktens kvalitet (spalt 1, rad 34 och rad 39-43).

Definieringen av uppfinningen i patentkravet 1 innefattar en rad bestämmingar av mycket allmän karaktär.

-- Uttrycket "behandlingszon" kan inte anses vara en strikt avgränsad zon i kokaren utan får anses vara ett område beläget antingen ovanför en övre avdragsposition, mellan två avdragspositioner eller nedanför en undre avdragsposition, jfr patentets fig. 1 och 2. Vidare kan olika slag av behandlingar avses, såsom impregnering eller kokning, jfr patentets beskrivning sid. 6, rad 10-18, sid. 5, rad 17-19 samt sid. 4, rad 21-24.

-- Uttrycket "kokvätska" kan inte tolkas som enbart vitlut, utan för varje avdragsposition längre ned i kokaren kommer kokvätskan att vara alltmer förbrukad och därmed alltmer få karaktären av svartlut, jfr även definitionen i patentets beskrivning sid. 5, rad 6-8.

-- Uttrycket "återcirkuleras till kokarens övre del" kan ha olika innebörd, jfr återcirkuleringen i patentets fig. 1 och 2 med de olika varianterna i fig. 4 respektive fig. 5.

Då uppfinningen är definierad i patentkravet 1 på ett mycket allmänt och föga tydligt sätt så kan de tre inledande ”att”-satserna i kravets ingress inte anses skilja sig från det som anges i D6, utan kravet skiljer sig främst genom uppgiften i kravets kännetecknande del om reglering så att vätske-ved-förhållandet successivt minskar. Även om oklara patentkrav inte i sig utgör en grund för upphävande så kan kravens brist på bestämda uppgifter ha en avgörande betydelse för bedömningen av nyhet och uppfinningshöjd, då obestämda patentkrav medför ett omfattande och vidsträckt skyddsomfång och därmed kan träffas av hänvisningar till känd teknik.

En analys av skriften D6 i förhållande till uppfinningen, sådan den framgår av patentkravet 1, visar följande.

Beträffande den första att-satsen i patentkravet 1 kan följande utläsas av D6. I kokaren enligt D6 visas två avdrag av kokvätska på olika höjd i kokaren vid silarna 44 och 61. Innebörden av uttrycket ”kokvätska” måste, såsom tidigare framhållits, anses kunna vara allt ifrån färsk kokvätska till förbrukad kokvätska. Uttrycket ”sett relativt övriga avdrag, anordnad överst i kokaren” kan endast tolkas som att det förstnämnda avdraget är det överst belägna avdraget, anordnat i kokarens översta behandlingszon. Således innebär det som anges i patentkravets första att-sats inte något nytt i förhållande till det som framgår av D6.

Beträffande den andra att-satsen i patentkravet 1 kan följande utläsas av D6. I kokaren enligt D6 uppges flisen passera två kokzoner 42 och 46, åtskilda av avdraget 44 och där avdraget 61 är beläget under zonen 46. Vidare anges i D6, spalt 4, rad 57-58 att kokzonen slutar nära botten av kokaren där kylvätska tillsätts vid 50. I D6 kan således en tredje behandlingszon utläsas mellan avdraget 61 och kylvätsketillförseln vid 50. Bestämningen att den första behandlingszonen är anordnad i en övre del av kokaren kan inte anses innebära något särskiljande, då enligt patentets beskrivning kokzonerna i kokaren kan föregås av en impregneringszon, vilket är fallet enligt D6. Således innebär det som anges i patentkravets andra att-sats inte något nytt i förhållande till det som framgår av D6.

Beträffande den tredje att-satsen i patentkravet 1 kan följande utläsas av D6. I kokaren enligt D6 anges uppehållstiden i den första zonen 42 vara 30 minuter, se spalt 4, rad 47, och i den andra zonen 46 vara 60-150 minuter, se spalt 4, rad 56, vilka uppgifter träffar det i patentkravet 1 angivna intervallerna såvitt avser den första och den andra behandlingszonen. Ingen uppgift finns i D6 om uppehållstiden i den tredje behandlingszonen.

Beträffande bestämmelserna i den kännetecknande delen i patentkravet 1 kan följande utläsas av D6. Den kokvätska, som dras av vid avdraget 44 i D6, återcirkuleras via ledningarna 45 till den första kokzonens övre del i en position över avdraget 44, jfr D6, spalt 4, rad 34-38. Den kokvätska, som dras av vid avdraget 61 benämns svartlut, varav en del avleds till en flashtank och en del återcirkuleras till kokarens impregneringszon genom att förenas med satsad kokvätska i ledningen 40, se spalt 5, rad 37-45. Avdraget 61 får därmed anses "återcirkuleras till kokarens övre del i en position över den första avdragspositionen". Härvid kan framhållas att uttrycket i patentkravet "i en position" inte kan tolkas att avse *i en och samma position*, vilket har hävdats av patenthavaren.

Vidare får de återförda vätskorna vid ledningarna 45 respektive 40 vid återcirkuleringen anses "uppblandas med tillförd flis", då flis förekommer genom hela kokaren. De båda första bestämmelserna i kravets kännetecknande del innebär därmed inte något nytt i förhållande till det som framgår av D6.

Patentkravet 1 är således avfattat på ett sådant sätt att flertalet av de ovan diskuterade allmänt angivna bestämmelserna kan utläsas och uttolkas ur D6. Vad beträffar den sistnämnda bestämmelsen i förstahandsyrkandets patentkrav 1, att kokvätska "regleras så att vätske-vedförhållandet successivt minskar ... ned genom kokaren", finns ingen explicit uppgift i D6 om förhållandet mellan vätska och ved i de olika behandlingszonerna. Inte heller föreligger någon uppgift om uppehållstiden i den tredje behandlingszonen. Härmed har förfarandet enligt patentkravet 1 nyhet i förhållande till D6.

I D6 finns dock ingen antydning om att någon vätska tillförs till de lägre belägna behandlingszonerna medan däremot vätska anges avdragen vid

dessa zoner, vilket innebär att vätske-ved-förhållandet minskar ned genom kokaren enligt D6. För en fackman, som driver en kontinuerlig kokare på ett enligt D6 angivet sätt med två kokaravdrag, får det därmed anses närliggande att optimera och reglera mängderna av avdragen kokvätska på sådant sätt att vätske-ved-förhållandet successivt minskar mellan behandlingszonerna. Den sistnämnda bestämningen i patentkravet 1 innebär därmed inte något överraskande för en fackman.

Vidare får fackmannen utifrån sitt allmänna kunnande anses inse att i en tredje nederst belägen behandlingszon tillämpas en i förhållande till högre belägna behandlingszoner relativt lång uppehållstid. Även för en kort behandlingszon som den mellan ledningarna 61 och 50 i D6 får därmed en uppehållstid om minst 10 minuter anses vara ytterst rimlig och innebär därmed inte något överraskande för en fackman.

Uppfinningen, sådan den framgår av förstahandsyrkandets patentkrav 1, kan därmed inte anses ha någon uppfinningshöjd.

Frågan om uppfinningshöjd för andrahandsyrkandet

Andrahandsyrkandet har en avfattning i enlighet med förstahandsyrkandet, med en tillagd bestämning vid kravets slut. Den ytterligare skillnaden att uppgiften "n+1" i förstahandsyrkandet angivits inom patentets och i andrahandsyrkandet utan parentes kan enligt Patentbesvärsträttens mening inte tillmätas någon betydelse.

Den tillagda bestämningen vid kravets slut "samt att kortare uppehållstid i behandlingszonerna är aktuellt i kokets första skede samt de längre tiderna under kokets senare del" kan jämföras med det som anges i D6, spalt 4, rad 47 samt rad 56, vari uppehållstiderna i den första behandlingszonen uppges vara ungefär 30 minuter resp. i den andra behandlingszonen uppges vara 60-150 minuter. Någon explicit uppehållstid i den tredje behandlingszonen framgår inte av D6. Uppgiften "under kokets senare del" får dock anses kunna inrymma en eller flera behandlingszoner vid kokets slut, då "kokets senare del" inte kan anses vara det samma som kokets sista del. Uppgiften "de längre tiderna under kokets senare del" kan därmed inte anses explicit uttrycka att uppehållstiden i

en tredje behandlingszon är längre än uppehållstiden i en andra behandlingszon.

Uppfinningen, sådan den framgår av andrahandsyrkandet, kan med hänsyn till det ovan anförda samt i enlighet med vad som angivits ovan för förstahandsyrkandet inte anses ha uppfinningshöjd.

Med hänsyn till det ovan anförda ska överklagandet inte bifallas.

ANVISNING FÖR ÖVERKLAGANDE, se bilaga 2 (Formulär A)

I avgörandet har deltagit patenträttsrådet Rune Näsman, ordförande och f. patenträttsrådet Gunilla Sandell, referent, samt adjungerade ledamoten Jon Bergman. Enhälligt.